

Viranhaltijapäätöksissä noudatettavat periaatteet

Jätemaksun kohtuullistaminen tai perimättä jättäminen

Jätehuoltomääräyksistä poikkeaminen

Viranhaltijapäätöksissä noudatettavat periaatteet.....	1
1. Yleistä viranhaltijapäätöksistä.....	2
2. Hakemusasian vireilletulo ja käsittely.....	2
3. Jätemaksun kohtuullistaminen tai perimättä jättäminen	3
3.1 Jätemaksun kohtuullistaminen.....	4
3.2 Jätemaksun perimättä jättäminen	5
4. Jätehuoltomääräyksistä poikkeaminen.....	5
4.1 Jäteastian tyhjennysten keskeyttäminen	5
4.2 Jäteastian tyhjennysvälin pidentäminen.....	6
4.3 Saostus- ja umpisäiliölietteiden jätehuolto	6
4.4 Kierrätettävien jätteiden kiinteistökohtainen erilliskeräys	7
4.5 Tyhjilleen jäänyt asunto- tai kiinteistöosakeyhtiö.....	7
4.6 Muut jätehuoltomääräyksistä haettavat poikkeukset	8
5. Muut päätösharkinnassa sovellettavat periaatteet	8
5.1 Käyttökelvoton kiinteistö	8
5.2 Rakennuksen käyttötarkoituksen muutos, purkaminen tai tuhoutuminen	8
5.3 Aiemmin tehdyt päätökset	9

1. Yleistä viranhaltijapäätöksistä

Kunnan jätehuoltoviranomainen (Joensuun alueellinen jätelautakunta) päättää toimialueensa jätetaksan ja kunnallisten jätehuoltomääräysten hyväksymisestä jätelain (646/2011) nojalla. Taksan mukaisesta maksusta poikkeamista tai jätehuoltomääräyksistä poikkeamista voidaan hakea jätehuoltoviranomaiselta. Päätökset tekee jätehuoltosuunnittelija, jolle jätelautakunta on siirtänyt toimivaltaansa.

Toisiaan vastaavissa tapauksissa päätöksentekijän on noudatettava yhtenäisiä periaatteita ja ratkaisulinjoja perustuen hallinnon yhdenvertaisuusperiaatteeseen ja jätemaksuasioissa jätelain 81.2 §:ään, jonka mukaan määrättäessä jätetaksasta poikkeava maksu maksuperusteiden on oltava tasapuolisia ja kohtuullisia. Viranomainen noudattaa asian käsittelyssä jätelakia ja hallintolakia ja soveltaa yhtenäisiä vaatimuksia ja periaatteita eri hakijoiden asioiden käsittelyssä.

Yksittäistapauksessa, tapauskohtaisen harkinnan perusteella, seuraavista menettelytavoista ja periaatteista voidaan poiketa huolehtien siitä, että kuntalaisia kohdellaan samanlaisissa tapauksissa samalla tavalla.

2. Hakemusasian vireilletulo ja käsittely

Jätetaksan mukaisesta jätemaksusta tai jätehuoltomääräyksistä poikkeamista haetaan kirjallisesti jätehuoltoviranomaiselta. Mikäli kyse on kunnan jätelaskusta tehtävästä muistutuksesta, tulee se tehdä 14 päivän kuluessa laskun saamisesta. Maksun kohtuullistamista tai jätehuoltomääräyksistä poikkeamista voi hakea ajankohdasta riippumatta, kun tarve poikkeamiselle ilmenee.

Hakemuksessa tulee kertoa, mitä asiaa se koskee, ja esittää perustelut vaatimukselle. Hakijan tulee toimittaa tarvittaessa hakemuksessa esittämiään perusteluita selventävät liitteet ja valtakirja(t).

Hakemuksen voi tehdä jätehuoltoviranomaisen verkkosivuilla sähköisellä lomakkeella tai paperilomakkeella, joka palautetaan kirjeitse. Lisätietoja hakemuksen tekemisestä saa jätehuoltoviranomaiselta.

Vireilletulovaiheessa viranomainen tarkistaa hakemuksesta tai muistutuksesta seuraavat seikat:

1. mitä muutosta haetaan ja onko hakemus perusteltu
2. mitä kiinteistöä tai asuntoa hakemus koskee
3. jos kyse on muistutuksesta, mitä jätelaskua se koskee
4. hakijan oikeuden hoitaa asiaa: hakemuksen voi tehdä kiinteistön haltija tai maksuvelvollinen
 - jos kiinteistön omistaa usea henkilö tai kuolinpesä, hakemukseen on liitettävä valtakirja(t) tai kaikkien omistajien on allekirjoitettava hakemus
5. liitteet, jotka selventävät hakemusta
 - esimerkiksi jos hakemusta perustellaan rakennuksen käyttökelpottomuudella, on tämä perustelu osoitettava todeksi (ks. kohta 5.1)

Jätehuoltoviranomainen käsittelee asiat pääsääntöisesti vireilletulojärjestyksessä. Hakijalle annetaan kirjallinen päätös. Kyse on lainsäädäntöön perustuvasta viranomaisen hallintopäätöksestä, joten sen tulee perustua riittävään selvitykseen. Hallintolain perusteella viranomaisella on velvollisuus pyytää tarvittaessa lisäselvitystä ja hakijan velvollisuus on esittää selvitystä vaatimuksensa perusteista.

Tarvittaessa hakijaa pyydetään ennen päätöksen tekemistä esittämään lisäselvitystä tai muutoin täydentämään hakemusta, jolloin selvityksen antamiselle asetetaan määräaika. Tarvittaessa pyydetään lausunto jätepalveluiden järjestämisestä vastaavalta kunnalliselta jätehuoltoyhtiöltä tai jätelaissa määritetyltä valvontaviranomaiselta. Puutteellisesti laaditusta ja täydentämättä jätetystä hakemuksesta tehdään kielteinen päätös.

Päätös annetaan tiedoksi hakijalle postitse tai hakijan suostumuksella sähköisesti. Päätös annetaan tiedoksi myös jätelautakunnalle ja tarpeellisilta osin jätehuoltoyhtiö Puhas Oy:lle. Tarvittaessa päätös annetaan tiedoksi myös muulle asianosaiselle. Päätöksistä viedään jätehuoltoviranomaisen hallinnoimaan asiakasrekisteriin tieto mm. päätöksen voimassaoloajasta ja päätöksen perusteella mahdollisesti tehtävistä muutoksista hakijan jätehuoltoon tai jätemaksulaskutukseen. Asiakirjat tallennetaan Joensuun kaupungin asianhallintajärjestelmään.

Päätöksestä voi siihen liitetyn valitusosoituksen mukaisesti valittaa Itä-Suomen hallinto-oikeuteen jätelain 137 §:ään perustuen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Hallinto-oikeuden antamasta päätöksestä on mahdollista valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, mikäli korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Päätös koskee hakijaa. Myönteiseen päätökseen kirjataan hakijalle velvoite ilmoittaa jätehuoltoviranomaiselle tai jätehuoltoyhtiölle kiinteistön käytön tai hallinnan muutoksista sekä tarvittaessa muista seikoista, joiden perusteella päätös raukeaa.

Kielteiseen päätökseen kirjataan tarvittaessa informatiivinen tieto siitä, miten kiinteistön jätehuolto on järjestetty. Samoin määräaikaiseen myönteiseen päätökseen kirjataan tarvittaessa tieto siitä, miten kiinteistön jätehuolto päätöksen määräajan umpeuduttua jatkuu.

Päätös tehdään joko määräaikaisena tai toistaiseksi voimassa olevana. Määräaikaisen päätöksenteon avulla voidaan seurata kiinteistön jätehuollon asianmukaisuutta säännöllisesti, koska olosuhteet kiinteistöllä ja sen käytössä voivat muuttua. Määräaikainen päätös tehdään joko hakemuksessa haetuksi ajaksi tai enintään viideksi (5) vuodeksi, jollei luvuissa 3 tai 4 ole erikseen muuta mainittu. Päätöksen määräajan umpeutuessa kiinteistön haltija voi tarvittaessa hakea maksun kohtuullistamista tai jätehuoltomääräyksistä poikkeamista uudestaan. Erityisin perustein päätös voidaan tehdä toistaiseksi voimassa olevana.

3. Jätemaksun kohtuullistaminen tai perimättä jättäminen

Jätelain 78 §:n mukaan kunnan on perittävä jätemaksua, jolla katetaan kunnalle jätehuoltopalveluiden järjestämisestä aiheutuvat kustannukset. Oikeuskäytännön perusteella jätemaksua tulee periä myös sellaisten kiinteistöjen osalta, joka ovat käytettävissä vakinaiseen tai vapaa-ajan asumiseen, vaikka käyttö olisi vähäistä. Kiinteistön vähäinen käyttö, sillä syntyvän jätteen vähäinen määrä tai omatoiminen käsittely, kiinteistön haltijan ikä, terveydentila taikka vähävaraisuus eivät ole perusteita maksun perimättä jättämiseen.

Jätemaksua on jätelain mukaan mahdollista kohtuullistaa etukäteen jätemaksua määrättäessä tai jälkikäteen jätelaskusta tehdyn muistutuksen perusteella. Jätemaksuvelvollinen voi siis hakea maksun

kohtuullistamista tai perimättä jättämistä ennen laskun saamista. Maksuvelvollisella on myös oikeus tehdä 14 päivän kuluessa jätelaskun saamisesta muistutus jätehuoltoviranomaiselle.

Jos hakemus hyväksytään, tehdään myönteinen jätemaksun kohtuullistamista koskeva päätös yleensä määräajaksi. Mikäli päätöksellä muutetaan jätemaksun suuruutta, määrätään maksu taksasta poiketen maksuunpantavaksi (jos sitä ei vielä ole kyseiseltä vuodelta laskutettu) tai jo maksettua maksua palautettavaksi jätelain 83 §:n mukaisesti. Muistutusajan umpeuduttua tehty jätelaskua koskeva muistutus jätetään pääsääntöisesti tutkimatta.

3.1 Jätemaksun kohtuullistaminen

Jätemaksut on jo jätetaksassa määritetty eri suuruisiksi vakinaisesti asutuille kiinteistöille ja vapaa-ajan kiinteistöille. Tyhjilleen jäänyt asunto rinnastetaan vapaa-ajan asuntoon ja tällöin jätemaksut määräytyvät kuten vapaa-ajan kiinteistöjen jätemaksut.

Jätemaksun kohtuullistaminen ei ole mahdollista kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen kuuluvalla kiinteistöllä. Tällöin maksut määräytyvät astiakoon ja tyhjennyskertojen sekä mahdollisten lisämaksujen perusteella. Seuraavat periaatteet koskevat poltettavan jätteen aluekeräyksen piiriin kuuluvia kiinteistöjä.

Vakinaisesti asutun kiinteistön jätemaksun kohtuullistamisen perusteet:

- kiinteistön haltijan pitkäaikainen laitoshoido, jonka vuoksi kiinteistö on tosiasiasa asumaton, eikä kiinteistöä käytä kukaan muukaan
- asunto on tyhjillään ja käyttämätön, esimerkiksi kaikki asukkaat asuvat pitkäaikaisesti ulkomailla, eikä kiinteistöä käytä kukaan muukaan
- asuntoa remontoidaan perusteellisesti ja pitkäkestoisesti, remonttijätteen jätehuolto on järjestetty erikseen, eikä asunnossa asuta remontin aikana
- tyhjilleen jäänyt, esim. kuolinpesän omistukseen siirtynyt, vakinaiseen asumiseen tarkoitettu talo on todistettavasti myynnissä. Jätemaksua koskeva päätös tehdään enintään kahdeksi (2) vuodeksi.

Vapaa-ajan kiinteistön (ml. tyhjillään olevat asunnot) jätemaksun kohtuullistamisen perusteet:

- vapaa-ajan asuinkiinteistön ainoa omistaja on pitkäaikaisessa laitoshoidossa, jonka perusteella kiinteistön käyttö estyy, eikä kiinteistöä käytä kukaan muukaan
- pitkittynyt kuolinpesän selvittäminen tai perunkirjoitus, jonka aikana kiinteistö on kokonaan käyttämätön. Keskeyttämistä koskeva päätös tehdään enintään kahdeksi (2) vuodeksi. Toista myönteistä päätöstä ei tehdä samalla perusteella.
- kiinteistöllä sijaitseva asuinrakennus on todennetusti käyttökelvoton

Vapaa-ajan asunnon jätemaksun kohtuullistamisen perusteena ei hyväksytä jätteiden kuljettamista vakituiseen asunnon jäteastiaan. Jätteiden hävittäminen polttamalla on kielletty jätehuoltomääräyksissä, eikä jätemaksua kohtuullisteta jätteen polttamisen perusteella. Myöskään useiden vapaa-ajan tai vakinaisten asuinkiinteistöjen omistaminen yhden kunnan tai jätelautakunnan kuntien alueella ei ole peruste maksujen kohtuullistamiseen, sillä jätehuolto on järjestettävä kullekin asunnolle.

Maksun kohtuullistamistapa määräytyy tapauskohtaisen harkinnan perusteella. Useimmiten, kun hakija on luotettavasti osoittanut kiinteistön olevan käyttämätön edellä esitetyn tai muun syyn perusteella, päätöksellä jätemaksua kohtuullistetaan siten, ettei aluekeräysmaksu peritä päätöksen voimassaoloaikana. Perusmaksu määrätään maksuunpantavaksi vuosittain jätetaksan mukaisesti.

Tapauskohtaisesti voidaan aluekeräysmaksu kohtuullistaa vakinaisen asunnon maksusta vapaa-ajan maksuksi, tai kohtuullistaa kaikki jätemaksut siten, ettei niitä peritä lainkaan päätöksen voimassaoloaikana.

3.2 Jätemaksun perimättä jättäminen

Jos hakija osoittaa, että kiinteistöllä sijaitseva asuinrakennus on käyttökelvoton, eikä kiinteistöä voida käyttää edes vapaa-ajan asumiseen, kunnan jätemaksu voidaan päättää jättää kokonaan perimättä. Kiinteistön haltijan on tällöin liitettävä hakemukseen rakennus- tai terveysvalvontaviranomaisen lausunto tai muu asiantuntijaselvitys rakennuksen soveltumattomuudesta asumiseen.

Vaihtoehtoisesti käyttökelvottomuus tulee osoittaa selvityksellä, jossa on valokuvien avulla osoitettu asuinrakennuksen soveltumattomuus asuinkäyttöön (ks. kohta 5.1). Mikäli kiinteistöllä sijaitsee useita käyttökelvottomia asuinrakennuksia, lausunto tai selvitys on toimitettava kaikista rakennuksista.

Päätösharkinta tehdään tapauskohtaisesti. Jos asuinrakennus todetaan pysyvästi käyttökelvottomaksi ja asuinkiinteistöä koskevat jätemaksut päätetään jättää perimättä toistaiseksi voimassa olevalla päätöksellä, loppuu kiinteistön jätehuollon järjestämisvelvollisuus ja maksuvelvollisuus kaikkien kunnan jätemaksujen osalta. Päätös raukeaa ilman erillistä päätöstä, mikäli kiinteistöllä oleva rakennus kunnostetaan tai kiinteistölle rakennetaan uusi asuinrakennus. Tällöin kiinteistön jätehuolto tulee järjestää voimassa olevien kunnan jätehuoltomääräysten mukaisesti.

Tapauskohtaisesti, käyttökelvottomuutta koskevan arvion perusteella, päätös voi olla myös määräaikainen ja tällöin asia käsitellään maksun kohtuullistamisena (ks. kohta 3.1).

Mikäli kiinteistölle, joka todetaan käyttökelvottomaksi, on jo määrätty jätemaksu ja kiinteistön haltija tekee maksusta muistutuksen säädetyssä määräajassa, määrätty maksu kyseiseltä vuodelta voidaan päätöksellä poistaa perusmaksun ja aluekeräysmaksun osalta kokonaan. Muutoin muutokset jätemaksussa huomioidaan taksan mukaisesti ilmoitusta seuraavan kuukauden alusta lähtien; perusmaksun osalta seuraavan vuoden alusta lähtien.

4. Jätehuoltomääräyksistä poikkeaminen

Yleisimmin jätehuoltomääräyksistä poikkeamishakemukset koskevat kiinteistökohtaisten jätehuoltopalveluiden keskeyttämistä. Maksimissaan kahdentoista (12) kuukauden pituisesta keskeytyksestä tai yksittäisen tyhjennyksen perumisesta voi sopia suoraan jätehuoltoyhtiö Puhas Oy:n kanssa. Myös silloin, kun vakinainen asuminen kiinteistöllä päättyy, voidaan jäteyhtiöön ilmoittamalla päivittää jäteastian ja tarvittaessa lietesäiliön tyhjennysväli uutta tilannetta vastaavaksi jätehuoltomääräysten mahdollistamalla tavalla.

Jätelain 91.4 §:n mukaan kunnan jätehuoltomääräyksissä määrätty viranomainen voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen jätehuoltomääräyksen noudattamisesta siinä mainituin perustein. Jätehuoltomääräyksistä poikkeaminen ei saa vaarantaa asianmukaista jätehuollon järjestämistä, aiheuttaa vaaraa tai haittaa ympäristölle tai terveydelle tai aiheuttaa roskaantumista. Joensuun alueellisen jätelautakunnan jätehuoltomääräysten 48 §:n mukaan määräysten noudattamisesta voidaan jätelautakunnan päätöksellä yksittäistapauksessa erityisestä syystä myöntää poikkeus.

4.1 Jäteastian tyhjennysten keskeyttäminen

Jäteastian tyhjennysten yli 12 kuukauden keskeyttämisen perusteet:

- vakinainen asuinkiinteistö/-rakennus on todennetusti myynnissä. Keskeyttämistä koskeva päätös tehdään enintään kahdeksi (2) vuodeksi.
- kiinteistön haltijan pitkäaikainen laitoshoido, jonka vuoksi kiinteistö on tosiasiasa asumaton, eikä kiinteistöä käytä kukaan muukaan
- pitkäaikainen ulkomailla asuminen
- pitkittynyt kuolinpesän selvittäminen tai perunkirjoitus. Keskeyttämistä koskeva päätös tehdään enintään kahdeksi (2) vuodeksi.
- epäselvät kiinteistön omistussuhteet

Keskeytys voidaan myöntää vain, mikäli kiinteistö on esimerkiksi edellä mainituista syistä kokonaan käyttämätön eikä kiinteistöllä muodostu asumisessa syntyvää jätettä. Käyttämättömyyden perusteesta on esitettävä riittävä selvitys hakemuksen yhteydessä. Jäteastian tulee olla tyhjä ennen keskeytyksen alkamista. Jos kiinteistöä käytetään esimerkiksi satunnaiseen yöpymiseen tai vapaa-ajan asuntona, on jäteastian tyhjennykset sovittava käyttöä vastaavaksi jätehuoltomääräysten mukaisesti.

4.2 Jäteastian tyhjennysvälin pidentäminen

Jätehuoltomääräysten mukaisesti pisin mahdollinen tyhjennysväli poltettavan jätteen astialle on 8 tai 12 viikkoa, kun biojäte kerätään erikseen tai kompostoidaan jätehuoltomääräysten mukaisesti. Jos biojätettä ei lajitella erilleen poltettavasta jätteestä, on pisin tyhjennysväli neljä viikkoa. Biojätteen ja pakkausjätteiden astioiden jätehuoltomääräysten mukaiset pisimmät tyhjennysvälit mahdollistavat jäteastioiden tyhjentämisen joustavasti. Biojätteen osalta astiaa käyttävien huoneistojen määrällä on vaikutusta pisimpään sallittuun tyhjennysväliin. Ympäristöhaittojen välttämiseksi (mm. hajuhaitat, haittaeläimet, roskaantuminen) ja jätehuollon toimivuuden varmistamiseksi jätehuoltomääräyksissä määrätystä pidempiä tyhjennysvälejä ei myönnetä.

4.3 Saostus- ja umpisäiliölietteiden jätehuolto

4.3.1 Saostus- ja umpisäiliölietteiden tyhjennysten keskeyttäminen

Määräysten mukaisista velvoitteista saostus- ja umpisäiliölietteiden tyhjentämiseen ei lähtökohtaisesti myönnetä poikkeamista. Jätevesilietteiden jätehuollon järjestäminen määräysten vastaisesti voi aiheuttaa haittaa ympäristölle tai terveydelle tai vahingoittaa jätevesijärjestelmän toimivuutta.

Jätehuoltomääräysten 38 §:n mukaan kiinteistöllä olevan lietesäiliön tyhjennykset voidaan perustellusta syystä keskeyttää määräajaksi, mikäli kiinteistö ja sen jätevesijärjestelmä on kokonaan käyttämättömänä. Tyhjennysten keskeytys kahtatoista (12) kuukautta pidemmäksi ajaksi voi olla perusteltua, jos kiinteistö on luotettavasti esitetyn syyn perusteella kokonaan käyttämätön esimerkiksi kiinteistön haltijan laitoshoidossa olon tai pitkäaikaisen ulkomailla asumisen takia. Keskeytys ei saa aiheuttaa haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle.

Lietesäiliöt tulee olla tyhjennetty ennen keskeytyksen alkamista, mikäli kiinteistö on ollut käytössä edellisen lietetyhjennyksen jälkeen. Kiinteistön haltijalla on velvollisuus ilmoittaa olosuhteiden muuttumisesta jätehuoltoviranomaiselle, joka tapauskohtaisesti arvioi, onko saostus- ja umpisäiliölietteen tyhjennyksen keskeyttämiselle vielä perusteita. Päätöksen voimassaolon umpeuduttua kiinteistön haltijan on huolehdittava saostus- ja umpisäiliölietteen tyhjennysvelvoitteista voimassa olevien jätehuoltomääräysten mukaisesti tai haettava poikkeamista jätehuoltomääräyksistä uudestaan.

4.3.2 Saostus- ja umpisäiliölietteiden tyhjennysvälin pidentäminen

Jätehuoltomääräyksistä poikkeava tyhjennysväli voi olla perusteltua esimerkiksi seuraavissa tilanteissa:

- harvempi tyhjennysväli on laitepuhdistamon suunnittelijan tai valmistajan antamien ohjeiden mukainen ja turvaa laitepuhdistamon asianmukaisen toiminnan
- kiinteistön asukkaiden määrä on tosiasiaa väestötietoihin merkittyä asukkaiden lukumäärää pienempi.

4.3.3 Saostus- ja umpisäiliölietteiden omatoiminen käsittely

Jätevesilietteen omatoimiseen käsittelyyn ei myönnetä poikkeamisia. Jätevesilietteiden omatoiminen käsittely on sallittu vain jätehuoltomääräysten 39 §:ssä säädetyn edellytyksin. Jätevesilietteiden omatoimisesta käsittelystä on tehtävä vähintään kaksi kuukautta ennen käsittelyn aloittamista kirjallinen ilmoitus jätehuoltoviranomaiselle. Ilmoituksen tulee olla jätehuoltoviranomaisen hyväksymä ennen toiminnan aloittamista.

4.4 Kierrätettävien jätteiden kiinteistökohtainen erilliskeräys

Poikkeamisen myöntäminen kierrätettävien jätteiden erilliskeräysvelvoitteista ei pääsääntöisesti ole mahdollista, sillä jätehuoltomääräyksissä annetut erilliskeräysvelvoitteet perustuvat pääosin ylemmän tason jätесääntelyyn. Jätelain 16 §:n mukaisesti taajamassa sijaitsevilla vähintään viiden asuinhuoneiston kiinteistöllä tulee järjestää jätестiat poltettavan jätteen lisäksi biojätteelle, kartonkipakkauksille, lasipakkauksille, metallipakkauksille ja pienmetallille, muovipakkauksille sekä keräyspaperille. Vierekkäiset taloyhtiöt voivat järjestää yhteisen jätteen keräyspaikan, jos jätehuolto näin järjestettynä palvelee asukkaita ja kiinteistöjen piha-alueiden muuta käyttöä. Yli 10 000 asukkaan taajamassa (toimialueella Joensuun keskustajama) biojätteen erilliskeräys on järjestettävä jokaisella vakinaisesti asutulla kiinteistöllä, paitsi jos biojäte kompostoidaan jätehuoltomääräysten mukaisesti.

Mikäli kierrätettävien jätteen erilliskeräyksen järjestämisessä on haasteita, kiinteistön haltijan on selvitettävä perusteellisesti kaikki mahdolliset vaihtoehdot erilliskeräyksen järjestämiseksi kiinteistöllä (esimerkiksi yhteisen keräyspaikan järjestäminen).

Poikkeaminen erilliskeräysvelvoitteesta voi olla mahdollista vain, jos jätelain 15.2 §:n edellytykset täyttyvät ja edellytykset on riittävin selvityksin todennettu jätehuoltoviranomaiselle. Hakemuksessa tulee selvittää, miksi keräys ei ole järjestettävissä kiinteistöllä jätehuoltomääräysten mukaisesti. Poikkeaminen myönnetään korkeintaan viiden vuoden määräajaksi. Poikkeamista ei myönnetä biojätteen erilliskeräysvelvoitteesta.

4.5 Tyhjilleen jäänyt asunto- tai kiinteistösaakeyhtiö

Asunto- tai kiinteistösaakeyhtiön kaikkien asuinhuoneistojen jäätyä tyhjilleen on yhtiön mahdollista hakea jätehuoltomääräyksistä poikkeamista (jätестioiden tyhjennysten keskeytystä). Kiinteistön tulee olla luotettavasti esitetyn syyn perusteella kokonaan käyttämätön (esim. asukkaita ei ole ja rakennus odottaa purkamista tai perusteellista remonttia). Asuinhuoneistojen tyhjillään olo tarkistetaan väestötietojärjestelmästä.

Keskeytys voidaan myöntää määräajaksi tai toistaiseksi voimassa olevana. Päätöksen voimassaoloaikana perusmaksu pääsääntöisesti määrätään perittäväksi jätetaksan mukaisesti, joskin kohtuullistettuna vapaa-ajan asunnon maksuluokassa. Mikäli kyseessä on käyttökelvoton kiinteistö, menetellään kohdan 5.1 mukaisesti.

4.6 Muut jätehuoltomääräyksistä haettavat poikkeukset

Muista jätehuoltomääräysten kohdista haettavat poikkeamiset ovat harvinaisia. Tarvittaessa ne käsitellään tapauskohtaisesti, eikä tarvetta periaatteiden määrittelylle ole ollut. Muissa jätehuoltomääräyksistä poikkeamista koskevissa tilanteissa poikkeus voitaisiin myöntää, mikäli poikkeaminen on tarpeen jätehuollon tarkoituksenmukaiseksi järjestämiseksi kiinteistöllä, eikä poikkeaminen aiheuta haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle tai aiheuta roskaantumista.

Kiinteistön jätehuollon järjestämisvelvollisuudesta ja kunnan jätehuoltojärjestelmään kuulumisesta ei voida myöntää poikkeamista vakinaiseen ja vapaa-ajan asumiseen tarkoitetuille kiinteistöille. Nämä velvollisuudet perustuvat jätelakiin, eikä niistä voi poiketa kunnallisilla määräyksillä.

5. Muut päätösharkinnassa sovellettavat periaatteet

5.1 Käyttökelvoton kiinteistö

Jos kiinteistön osoitetaan olevan soveltumaton asumiseen tai vapaa-ajan asumiseen sen asuinrakennusten purkukuntoisuuden tai käyttökeltvottomuuden takia, ei sillä synny asumisen jätettä, joka olisi jätelain mukaisesti luovutettava kunnan jätehuoltojärjestelmään. Kiinteistön haltijan on tällöin toimitettava käyttökeltvottomuuden luotettavasti todentava selvitys jätehuoltoviranomaiselle. Selvitys voi olla esimerkiksi kunnan rakennus- tai terveysvalvontaviranomaisen lausunto, muun riippumattoman asiantuntijan lausunto, tai valokuvin täydennetty selvitys asuinrakennuksen kunnosta. Toimitetusta selvityksestä tulee käydä ilmi asuinrakennuksen rakenteelliset vauriot ja soveltumattomuus asuinkäyttöön.

Selvitykseen perustuen jätehuoltoviranomainen voi päättää, ettei kiinteistöä koske velvollisuus kunnan jätehuoltojärjestelmään kuulumiseen eikä kunnan jätemaksun maksuvelvollisuus. Mikäli kiinteistöllä sijaitsee useita asuinrakennuksia, tarkastellaan velvoitteiden voimassa oloa kunkin asuinrakennuksen osalta erikseen. Jos kaikki asuinrakennukset ovat käyttökeltvottomia, on kiinteistön haltijan selvityksessä osoitettava käyttökeltvottomuus kunkin rakennuksen osalta.

Päätös raukeaa ja kiinteistön velvoite liittyä jätehuollon piiriin astuu voimaan ilman erillistä päätöstä, mikäli kiinteistölle rakennetaan asuin- tai vapaa-ajan rakennuksia tai käyttökeltvoton asuin- tai vapaa-ajan rakennus korjataan käyttökelpoiseksi.

5.2 Rakennuksen käyttötarkoituksen muutos, purkaminen tai tuhoutuminen

Jos aiemmin asumiseen tarkoitettun rakennuksen käyttötarkoitus on muutettu, lakkaa jätehuollon järjestämisvelvollisuus ja kunnan jätemaksun maksuvelvollisuus kyseisen rakennuksen osalta. Rakennuksen käyttötarkoituksen muutosta haetaan kunnan rakennusvalvonnasta. Kiinteistön haltijan tulee ilmoittaa käyttötarkoituksen muutoksen hyväksymisen jälkeen asiasta kunnalliselle jätehuoltoyhtiölle tai jätehuoltoviranomaiselle. Tässä tapauksessa ei edellytetä jätemaksun kohtuullistamisen hakemista, vaan muutos voidaan ottaa huomioon ilmoituspäivästä lukien.

Jos asuinrakennus puretaan tai se tuhoutuu tulipalossa, jätemaksuvelvollisuus päättyy rakennuksen rakennusrekisteristä poistamiseen. Pelkkä purkamisluvan saaminen tai prosessin vireillä olo ei riitä perusteeksi jätemaksun poistamiselle. Myös silloin, jos rakennus on jo aiemmin purettu tai tuhoutunut tulipalossa, on kiinteistön haltijan tehtävä ilmoitus purkamisesta tai haettava purkulupaa kiinteistön sijaintikunnan rakennusvalvontaviranomaiselta. Tämä voi tehdä rakennusrekisterin merkintöihin

muutoksia, kuten poistaa rakennusmerkinnän. Jättemaksua ei voida jättää perimättä toistaiseksi voimassa olevalla päätöksellä, jos kiinteistöllä on rekisteritietojen mukaan asuinrakennuksia, eikä niiden käyttökelvottomuutta ole osoitettu tai poistumaa varmennettu.

5.3 Aiemmin tehdyt päätökset

Kuntalaisten yhdenvertaisen aseman turvaamiseksi aikaisemmin tehdyt päätökset voidaan ottaa uudelleen tarkasteltavaksi olosuhteiden (esimerkiksi jätelainsäädännön tai jätehuoltomääräysten) muuttuessa. Ennen jätehuoltoviranomaisen perustamista (v. 2012) kussakin toimialueen kunnassa tehtyjen kiinteistön jätehuoltoa koskevien päätösten ratkaisulinjat ovat voineet poiketa nykyisistä linjauksista. Myös jätelainsäädäntö ja jätehuollon toimintaympäristö on muuttunut ja muuttuu edelleen, joten perustellusta syystä on mahdollista, että myös toistaiseksi voimassa oleva päätös otetaan tarvittaessa uudelleen käsiteltäväksi.